Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

2025/2183(INI)

20.11.2025

NÁVRH ZPRÁVY

o evropském semestru pro koordinaci hospodářských politik: priority v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti – výroční zpráva za rok 2026
(2025/2183(INI))

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

Zpravodajka: Nela Riehl

PR_INI

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o evropském semestru pro koordinaci hospodářských politik: priority v oblasti zaměstnanosti a v sociální oblasti – výroční zpráva za rok 2026

(2025/2183(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na článek 3 Smlouvy o Evropské unii,

– s ohledem na články 9, 121, 148 a 149 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU),

– s ohledem na evropský pilíř sociálních práv vyhlášený a podepsaný Radou, Parlamentem a Komisí dne 17. listopadu 2017,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne XX. listopadu 2026 nazvané „Roční analýza udržitelného růstu 2026“,

– s ohledem na návrh společné zprávy Komise a Rady o zaměstnanosti, který dne XXX 2026 předložila Komise,

– s ohledem na doporučení Komise ze dne XXX 2026 pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny,

– s ohledem na zprávu Komise ze dne XXX 2026 nazvanou „Zpráva mechanismu varování 2025“,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne XX. listopadu 2026 nazvané „Návrhy rozpočtových plánů na rok 2025: celkové posouzení“,

– s ohledem na zprávu Maria Draghiho o budoucnosti evropské konkurenceschopnosti zveřejněnou v září 2024,

– s ohledem na zprávu Enrica Letty o budoucnosti jednotného trhu nazvanou „Mnohem více než jen trh“, která byla zveřejněna v dubnu 2024,

– s ohledem na zprávu skupiny na vysoké úrovni pro budoucnost sociální ochrany a sociálního státu v EU, která byla zveřejněna v lednu 2023,

– s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci (A10-0000/2025),

A. vzhledem k tomu, že v červnu 2025 činila míra nezaměstnanosti v EU 5,9 %, zatímco nezaměstnanost mladých lidí zůstává vysoká a činí 14,7 %; vzhledem k tomu, že vyšší míra zaměstnanosti není plně vyvážena kvalitou pracovních míst, zvyšováním mezd a zvyšováním produktivity;

B. vzhledem k tomu, že evropský semestr zůstává ústředním nástrojem pro koordinaci hospodářské, fiskální a sociální politiky a politiky zaměstnanosti v celé EU, a nabízí tak příležitost systematičtěji začleňovat sociální, environmentální a mezigenerační spravedlnost do makroekonomické správy;

C. vzhledem k tomu, že v roce 2024 bylo 21 % obyvatel EU ohroženo chudobou nebo sociálním vyloučením; vzhledem k tomu, že při plnění cíle snížit do roku 2030 počet dětí ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením o 5 milionů nedochází k dostatečnému pokroku;

D. vzhledem k tomu, že změna klimatu a ničení životního prostředí prohlubují nerovnosti a postihují nejzranitelnější skupiny; vzhledem k tomu, že se očekává, že přechod ke klimatické neutralitě vytvoří přibližně 2,5 milionu dalších pracovních míst;

E. vzhledem k tomu, že tlaky na náklady na bydlení a vysoké ceny energií představují pro domácnosti značnou zátěž, avšak politika v oblasti bydlení je v doporučeních pro jednotlivé země často nedostatečně zastoupena;

F. vzhledem k tomu, že EU čelí přetrvávajícímu nedostatku pracovníků a dovedností v důsledku řady faktorů, včetně nízké kvality pracovních míst;

G. vzhledem k tomu, že z údajů vyplývá, že ve většině členských států je třeba vyvinout větší úsilí, aby bylo do roku 2030 dosaženo cíle 60% účasti dospělých na vzdělávání a odborné přípravě; vzhledem k tomu, že integrovaný přístup ke koordinaci politik v rámci evropského semestru poskytuje rámec pro směřování nezbytných investic do rozvoje lidského kapitálu a systémů vzdělávání a odborné přípravy;

H. vzhledem k tomu, že dodatečné investiční potřeby v oblasti sociální infrastruktury se odhadují na 192 miliard EUR ročně, a to i v oblasti cenově dostupného bydlení, zdravotní a dlouhodobé péče, vzdělávání a celoživotního vzdělávání[1]; vzhledem k tomu, že je třeba dále pracovat na měření rozdílů v sociálních investicích v EU, jakož i ekonomické návratnosti sociálních investic;

1. zdůrazňuje konkurenční výhodu investování do sociálního modelu EU; vyzývá k tomu, aby byla do procesu evropského semestru začleněna doporučení, jež vypracovala skupina na vysoké úrovni pro budoucnost sociální ochrany a sociálního státu, jakož i doporučení Lettovy a Draghiho zprávy; vítá začlenění evropského pilíře sociálních práv do rámce správy ekonomických záležitostí a vyzývá členské státy, aby využily možnost prodloužit období korekce k investicím do priorit evropského pilíře sociálních práv; vyzývá k tomu, aby se integrovaný správní rámec promítl do vnitřních procesů orgánů EU a aby do nich byly ve stejné míře zapojeny jejich hospodářské a sociální orgány;

2. domnívá se, že Komise a Rada by měly zvýšit své úsilí v provádění evropského pilíře sociálních práv; vyzývá k tomu, aby byly cíle Akčního plánu pro evropský pilíř sociálních práv začleněny do jádra evropského semestru tak, že se stanou referenčními hodnotami v posouzeních evropského semestru;

[1] Pracovní dokument útvarů Komise ze dne 27. května 2020 nazvaný „Identifikace potřeb Evropy v oblasti oživení“ (SWD(20200098), který doprovází sdělení Komise nazvané „Chvíle pro Evropu: Náprava škod a příprava na příští generaci“ (COM(2020)0456).

3. vítá ambici Komise vymýtit do roku 2050 chudobu a její záměr navrhnout akt o kvalitních pracovních místech; zdůrazňuje potřebu soudržnosti mezi evropským semestrem, opatřeními navazujícími na Akční plán pro evropský pilíř sociálních práv a těmito připravovanými nástroji s měřitelnými cíli a odpovídajícími doporučeními pro jednotlivé země;

4. vítá trvalé začlenění rámce sociální konvergence do evropského semestru; zdůrazňuje jeho význam a význam srovnávacího přehledu sociálních ukazatelů pro identifikaci rizik a sledování pokroku v oblasti vzestupné sociální konvergence;

5. připomíná, že sociální investice mohou mít pozitivní dopad na hospodářský růst, produktivitu a konkurenceschopnost, čímž se podpoří i fiskální udržitelnost a zároveň se posílí vzestupná sociální konvergence; vyzývá Komisi a Radu, aby sociální investice považovaly za základ udržitelného růstu;

6. zdůrazňuje, že plán Komise pro cenově dostupné bydlení by měl být lépe začleněn do evropského semestru, přičemž v doporučeních pro jednotlivé země by měl být kladen větší důraz na cenově dostupné, udržitelné a důstojné bydlení; připomíná signatářům Lisabonského prohlášení o Evropské platformě pro boj proti bezdomovectví cíl vymýtit bezdomovectví do roku 2030;

7. zdůrazňuje, že investice do vzdělávání, prohlubování dovedností a změny kvalifikace jsou strategickou sociální investicí s dlouhodobou návratností pro konkurenceschopnost a soudržnost;

8. zdůrazňuje, že mezigenerační spravedlnost se musí stát strukturální složkou evropského semestru; vyzývá Komisi, aby v rámci své strategie mezigenerační spravedlnosti začlenila do hodnotícího rámce evropského semestru ukazatele dobrých životních podmínek mladých lidí, přístupu ke kvalitním pracovním místům, cenové dostupnosti bydlení, vzdělávání a dovedností a aby systematicky vyhodnocovala dlouhodobé dopady fiskálních a reformních doporučení;

9. uznává, že se členské státy zavázaly investovat do roku 2035 každoročně 5 % HDP do základních požadavků na obranu a souvisejících výdajů na bezpečnost, a to i formou aktivace národní únikové doložky; zdůrazňuje, že v rámci evropského semestru musí být tyto výdaje plánovány koordinovaně;

10. konstatuje, že doporučení evropského semestru v roce 2026 budou hrát zásadní úlohu při vypracovávání vnitrostátních a regionálních plánů partnerství; domnívá se, že reformy a investice by měly být vybírány na základě účinnosti a účelnosti, s jakou řeší příslušná doporučení pro jednotlivé země;

11. podporuje demokratičtější proces evropského semestru, v jehož rámci by byl Parlament úzce zapojen do stanovování priorit hospodářské politiky a přijímání rozhodnutí v oblasti správy ekonomických záležitostí; trvá na systematickém zapojení sociálních partnerů, organizací občanské společnosti a regionálních a místních aktérů do procesu evropského semestru;

12. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.